

4. A Kossuth Zsuzsa Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium alapdokumentumainak elemzése

A következőkben a Pedagógiai Program, az Intézményi Minőségirányítási Program és az Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv részletes szakértői értékelését tartalmazza a jelentés.

4.1 Pedagógiai Program

A közoktatási törvény 44. §-a alapján:

„A nevelési-oktatási intézményben a nevelő és oktató munka nevelési, illetve pedagógiai program szerint folyik. A nevelési-illetve pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el, és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.”

A dokumentumelemzés az alábbi szempontok szerint történt:

Eleget tesz-e a Pedagógiai Program **a törvényi előírásoknak**, azaz azonosíthatóan tartalmazza-e azokat az elemeket, amelyeket a közoktatási törvény előír?

Tartalmi elemzés:

- Van-e elméletileg is megalapozott intézménykoncepció? (jövőkép, célok)
- A pedagógiai célrendszer kidolgozott-e? (konkrét, mérhető, vagy általános)
- Az intézményi funkciók meghatározása megfelelő-e? (ld. Alapító Okirat)
- Melyek az iskola értékrendjének domináns elemei? (Alapelvek; Küldetésnyilatkozat)
- A program mennyire rendszerszemléletű? (tartalmilag, szerkezeti felépítés)
- Koherens-e a feladatok célokhoz rendelése? (a cél: elérendő állapot; a feladat: a célhoz vezető tevékenység)
- A kerettanterv adaptációja, NAT kompatibilitás
- Záradékok (jegyzőkönyv, elfogadás, egyetértés, jóváhagyás)

A kötelező tartalmi elemek megléte a Pedagógiai Programban és a Helyi Tantervben, a követelmények érvényesülése, pozitívumok, hiányosságok észrevételezése, megjelenítése, fejlesztési javaslatok.

4.1.1 A törvényességi szempontok elemzése

A Pedagógiai Program **megfelel** a hatályos, az intézmény működését, tartalmi munkáját meghatározó **jogszabályoknak**.

A Pedagógiai Program az iskola stratégiai dokumentumaként meghatározza a nevelés, a tanítás-tanulás folyamatának helyi pedagógiai elveit, tanterveit, gyakorlatát, működésének feltételeit, átfogja az iskola működésének minden területét.

Tartalmazza azokat az elemeket, amelyeket a törvény meghatároz:

- deklarálja a világnézeti semlegesség elvét (Kt. 4.§.1.)
- megfogalmazza; a hátrányos megkülönböztetés tilalmát (Kt. 4.§. 8.)
- meghatározza: a tankötelezettség kezdetét és végét (Kt. 6.§.)
- a tankötelezettség szakaszait (Kt. 8.§. 2.)
- a NAT szabályozó szerepét figyelembe véve biztosított az oktatás tartalmi egysége, az iskolák közötti átjárhatóság (8.§.9.)
- figyelembe veszi az intézmények működéséről szóló módosított 11/1994. MKM. Rendeletet;
- tartalmazza a kötelező eszköz és felszerelési jegyzéket
- a Környezetvédelmi és Egészségnevelési programot, a tanulók értékelésének tartalmát, módszereit, eszközeit
- a Pedagógiai Program a Köznevelésről szóló törvény 45.§ 2. bekezdése szerint tartalmazza az iskola helyi tantervét, illetve a kerettantervi adaptáció módját.

Az intézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott feladatok koherensek az Alapító Okirat tartalmával.

4.1.2 Közoktatás-politikai prioritások, fenntartói elvárások, partneri igények megjelenése

Eger Megyei Jogú Város iskolaváros, széles fenntartói körben az óvodától a felsőfokú szakképzésig sokszínű intézményhálózatot tart fenn. A város Önkormányzata a közoktatási tevékenységét szolgáltatásnak tartja. **Fenntartói Minőségirányítási Programjában** megfogalmazza elvárásait a középiskolákra nézve is. Ennek lényeges elemei:

- az idegen nyelvi kommunikációs és informatikai ismereteiket, képességeiket kiemelten kell fejleszteni
- a konstruktív életvezetés, magatartás és tevékenységformáinak alakítása
- az elméleti és alkalmazott tudás egyensúlyának megtalálása
- a probléma-megoldási, a gondolkodási képességek fejlesztése
- a munkaerő-piaci igényeknek megfelelő szakmakínálat alakítása, a gyakorlati képzés korszerűsítése
- a szakiskolai képzésben a hátrányok leküzdése
- a szakmaváltást is lehetővé tevő tanulási képességek és motiváció kialakítása
- integrált nevelés
- a kollégiumok végezzenek önálló szakmai munkát
- az iskolai nevelő-oktató munkával együttműködve törekedjenek közösségformáló és differenciált egyéni foglalkozások megszervezésére

A Kossuth Zsuzsa Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium Pedagógiai Programjának tartalma, szellemisége megfelel a fenntartói elvárásoknak.

Az iskola igazgatója a Pedagógiai Programot bemutató ajánló soraiban megfogalmazza az intézmény, és saját hitvallását, biztosítja az iskolahasználókat a partnerközpontú működésről. Ars poeticája összecseng a fenntartói elvárásokban megjelenített értékekkel, távlati elképzelésekkel.

Tartalmi elemzés

(fejezetenként)

4.2 Nevelési Program

4.2.1 A Pedagógiai alapelvek, célok, feladatok, eszközök, eljárások

A fejezet két alfejezetben tartalmaz alapelveket, célokat, módszereket. **A nevelés alapelvei, módszerei** alfejezetben alapelveként megjelennek: a kor aktuális követelményeinek való megfelelés, a konstruktív életvezetés, a fegyelmezett, lelkiismeretes, megbízható magatartás, az előítélet mentesség, a másság elfogadása, a környezettudatos magatartás, a tudásra épülő önálló vélemény kialakítása. Kiemelt értéknek tekintik az alkalmazható tudást, és azokat a viselkedésbeli jellemzőket, amelyek nélkülözhetetlenek a fejlődéshez, a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a társadalmi beilleszkedéshez. Felvállalják az élethosszig tartó tanulásra való képesség kialakítását. Mindezek illeszkednek az intézmény szellemiségéhez, hagyományaihoz.

A **Nevelési célok** alfejezetben az alapelvekhez igazodó célokat fogalmaznak meg és fellelhetőek a célok elérésének szinterei is, de nem rendelnek ezekhez feladatokat, eszközöket, eljárásokat.

A címben szereplő **Pedagógiai alapelvek, célok, feladatok eszközök, eljárások** nem alkotnak rendszert. A megfogalmazások általánosak, nem különülnek el egymástól az említett fogalmak. **A mérhetőséget biztosíthatná, ha tevékenységeik megvalósulását sikerkritériumokhoz kötnék.**

Javasolható, hogy a 2009-ben esedékes Pedagógiai Program felülvizsgálatakor vegyék figyelembe az említett szempontokat és konkrétan, rendszert alkotva határozzák meg a címben szereplő fogalmakat az intézményi stratégia kialakításához.

4.2.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A fejezetben kidolgozott személyiségfejlesztési stratégia található. A célkitűzésekben foglaltak alapján meghatározzák a fejlesztendő személyiségjegyeket (önirányítás, kritikai érzék, problémamegoldás, kreativitás, együttműködési képesség). A fejlesztés szinterei, a személyiségfejlesztő tevékenységek átfogják a tanórai és a tanórán kívüli tevékenységeket egyaránt. Tanórai keretben a közismereti, elméleti órákon is kiemelt feladat, de leginkább a szakmai orientáló ismereteken és gyakorlatokon, valamint a szakmai alapoató ismereteken keresztül valósul meg a személyiségfejlesztés. Ebben a fejezetben foglalkoznak a tanulási

esélyegyenlőséggel is, melynek tartalma koherens az intézmény Esélyegyenlőségi Programjában foglaltakkal.

4.2.3 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés fogalmának meghatározása után megfogalmazódnak azok a célok, feladatok, melyek az egész iskolai életet átfogják, meghatározzák a közösségfejlesztés színtereit (tanítási órák, tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, diák-önkormányzati munka, hagyományok).

Fontosnak tartják, a nemzettudatot, a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet kialakítását, a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolata, a felnőtté válásra történő felkészítést.

Célszerű lenne kitérni a fejezetben a pedagógusok, a vezetés, az osztályfőnökök, a tanárok, a diákönkormányzatot segítő tanár a szakkörvezetők konkrét feladataira, tevékenységi körére.

4.2.4 A beilleszkedési, magatartási nehézséggel összefüggő pedagógiai tevékenység

Az alaposan kidolgozott fejezetben kifejtik a magatartási, beilleszkedési problémák objektív és szubjektív okait, a problémák intézményi megjelenésének formáit, és kitérnek a sajátos nevelési igényű /SNI/ tanulók, magatartási nehézségeire is.

Megfogalmazzák az osztályfőnök, az osztályfőnök-helyettes, a kollégiumi nevelőtanár, a szaktanárok, a személyiségfejlesztő tantárgyakat oktató tanárok, a diákmozgalmat patronáló tanár, az ifjúságvédelmi felelős, az iskolaorvos feladatait a problémák kezelésében.

A segítő tevékenységben fontos szerepet tölt be az osztályközösség és a szülőkkel való rendszeres együttműködés. Bemutatják a beilleszkedési és magatartási zavarok enyhítését szolgáló színtereket, tevékenységi formákat, módszereket is. A 2008-as szakértői vizsgálat jelentése is alátámasztja, hogy a Pedagógiai Program tartalmazza a pedagógusok feladatait. Meghatározzák a beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók nevelésével, oktatásával kapcsolatos színtereket, bár nincs az intézménynek kidolgozott eljárásrendje a magatartási nehézségekkel kapcsolatos pedagógiai tevékenységek megoldására.

4.2.5 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A fejezetben bemutatják - a döntő többségében átlagos képességű tanulók - lehetőségeit tehetségük, képességeik kibontakoztatására. A tehetséggondozásra felhasználható szűkös órakeret lehetőségeihez képest sokszínű a képesség kibontakoztatásra szervezett tevékenységek köre. (Az intézmény tanulói összetételéből adódóan nagyobb arányban felzárkóztatásra használják a törvény által biztosított időkeretet.)

4.2.6 Gyermekek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A program fejezetének készítői építenek a Gyermekvédelemről és a Gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvényre, miszerint a Gyermekvédelem minden gyermekre és fiatalra kiterjedő gondoskodás, pedagógiai, pszichológiai, szociális, egészségügyi, jogi tennivalók összessége, amelyek a gyermekek és fiatalok gondozását, ellátását, nevelését, érdekvédelmét hivatottak biztosítani.

A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységért felelős személyek nevesítése, feladat meghatározása, vezető, pedagógus, osztályfőnök részére a Kt. 54.§ (1), valamint a 11/1994. MKM. Rendelet 6.§ szerint történik.

Legfontosabb célnak a prevenciót tartják, melynek megvalósítása során félállású ifjúságvédelmi felelőst alkalmaznak, aki koordinálja az iskolában folyó munkát. Az hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulókról naprakész dokumentációval rendelkeznek. **További feladatként jelentkezik a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kiszűrése, nyilvántartása és segítése.**

4.2.7 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Legfontosabb feladat a kiszűrés, az okok felderítése, majd megfelelő módszerek kiválasztása után, azok alkalmazásával, az okok megszüntetése. (Kt. 41.§.6.)

Jól látják a program alkotói, hogy tanulóik eltérő képességekkel érkeznek, fontos feladat tehát a hátrányok leküzdése, a lehetséges és a tényleges teljesítmény közötti eltérés minimálisra csökkentése. A törvény adta lehetőség, az egyéni és a csoportosan szervezett foglalkozások olyan színteret teremthetnek a tanulási folyamatban, amelyek lényegesen segíthetik a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását. A kudarcélmény felfedezésében, segítésében kiemelkedő szerepe van az osztályfőnöknek, együttműködve a szaktanárokkal, a pszichológiát, önismereti tárgyakat tanító szakemberekkel, az ifjúságvédelmi felelőssel, és a szülőkkel való kapcsolattartás révén a családdal.

4.2.8 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A fejezetben a felsorolás szintjén jelennek meg a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek.

A Pedagógiai Program aktuálisan tervezett korrekciója során szükséges a fejezetet összhangba hozni az intézmény Esélyegyenlőségi programjában, és a Gyermek- és Ifjúságvédelem munkatervében foglaltakkal. Fontos hogy a tevékenységekhez felelősöket, határidőket, elvárt eredményeket rendeljenek.

4.2.9 A szülő, tanuló, az iskolai és kollégiumi pedagógus együttműködésének formái, az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségei

A törvény valamennyi együttműködő számára jogokat és kötelelességeket állapít meg. Ennek ismeretében fogalmazták meg a tanulók-pedagógusok, szülők-pedagógusok együttműködésének dicséretesen sokszínű formáját, fórumait, beleértve a kollégiumi együttműködés lehetőségeit is.

A program kiegészítése során a továbbfejlesztési lehetőségeket is bele kell foglalni a fejezetbe, a célmeghatározás alapján.

4.2.10 A Pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékét a Pedagógiai Program 1. sz. melléklete tartalmazza.

4.2.11 Egészségnevelési és környezeti nevelési program

A Kt. 48.§. 3. pontja rendelkezik arról, hogy a nevelési program részeként el kell készíteni az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési programját. Az egészségnevelési programnak tartalmaznia kell az egészségfejlesztéssel összefüggő iskolai feladatokat, a mindennapi testedzés feladatainak végrehajtását szolgáló programot is.

Az intézmény a Pedagógiai Program részeként, de a dokumentumok terjedelme miatt külön kötetben szerepelteti az Egészségnevelési és környezeti

nevelési programokat. Az Egészségnevelési program tartalma igazodik a központilag kiadott segédlethez, de az iskola specialitásának megfelelően a tanórai és tanórán kívüli egészségnevelési módszereknek széles skáláját jeleníti meg. „Az egészségnevelés szinterei az iskolai tantervi munkában” fejezet részletekbe menően mutatja be a közismereti, szakmai előkészítő és alapozó tantárgyak kínálta lehetőségeket az egészségnevelésre és fejlesztésre nézve.

A környezeti nevelési program helyzetelemzése korrekt összefoglalása az intézményi adottságoknak. A program az OM által kiadott segédanyagra épülve dolgozza ki a konkrét helyi adottságokra alapozó lehetőségeket. Megfelelő aspektusban és arányban mutatja be a tanórai és a tanórán kívüli környezeti nevelés szintereit.

4.2.12 Az iskolai fogyasztóvédelemmel összefüggő feladatok végrehajtásának tervezése az Ökoiskolai Program része. Az 1997. évi CLV. A fogyasztóvédelemről szóló törvény, illetve a 243/2003. kormányrendelet alapján történik, melyet megalapoztak az ENSZ 1985. évi Fogyasztóvédelmi irányelvei.

A fogyasztói kultúra fejlesztése, a tudatos, kritikus fogyasztói magatartás kialakítása kiemelt fejlesztési feladatként fogalmazódik meg a Nemzeti Alaptantervben is.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi szintereiként az Iskolában nemcsak a tanórai foglalkozásokat, hanem a tanórán kívüli tevékenységeket is megjelölik lehetőségként.

4.3 Helyi tanterv

A Kossuth Zsuzsa Gimnázium, szakképző Iskola és Kollégium többcélú nevelési-oktatási intézmény. Az iskolai élet szervezeti kereteit, a vezetés és a dolgozók munkaköri leírását a Szervezeti Működési Szabályzat tartalmazza.

Az intézményben több irányú képzés folyik:

- szakiskolai (humán szakmacsoportban),
- szakközépiskolai képzés (humán szakmacsoportban),

- általános tantervű gimnáziumi képzés, valamint
- érettségire épülő szakképzés és
- felnőttoktatás (érettségire felkészítő levelező szakközépiskolai oktatás és szakképzés)

Az iskola a tantárgyankénti tananyagot és az elvárt követelményeket iskolatípusonként külön kötetbe foglalta. A „Tanulócsoporthoz szervezésének elvei” fejezetben a tantárgyi csoportok bontásának szempontjairól, gyakorlatáról nyújt információt.

4.3.1 Az iskola egyes évfolyamán tanított tantárgyak a kötelező és a választható tanórai foglalkozások, ezek óraszámai

Az intézmény helyi tantervét a kerettanterv és az érettségi vizsgakövetelmények alapján készítették el. A tanulói óraszámok vizsgálatánál megállapítható, hogy az iskola tanterveiben a tanított tantárgyak, kötelező és választható tanórai foglalkozások, és azok óraszámai –a már korábban említett festnevelés kivételével- megfelelnek a törvényi előírásoknak, a heti maximált órakeretnek.

4.3.2 Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának szempontjai megalapozottak.

Szempontjaik között meghatározó az iskola céljainak való megfelelés, a rendszeres használhatóság, a szülők lehető legkisebb anyagi terhelése.

4.3.3 A magasabb évfolyamra lépés feltételeinek megfogalmazása a törvénynek megfelelő, elvei precízek, kidolgozottak.

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérése, a tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése részletesen tárgyalja az adott pedagógiai területet. A magatartás helyi minősítő rendszerének kidolgozottsága dicséretes.

A 2008-as szakértői vizsgálat megfogalmazása szerint „a gyakorlati oktatás képzési programjai és értékelési rendszere összehangolt az intézmény és a külső gyakorlóhelyek között.”

4.3.4 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai valamint az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, korrekt módon meghatározottak. A tantárgyi modulok értékelése, beszámítása az évfolyam sikeres elvégzésébe szintén jól alkalmazható szabályozás.

4.3.5 A középszintű érettségi vizsga témakörei

A középszintű érettségi vizsga témaköreit az érettségi vizsgaszabályzatról szóló, többször módosított 100/1997. (VI.13.) Kormányrendeletnek megfelelően tartalmazza a Helyi tanterv.

4.3.6 A tanulók fizikai állapotának méréséhez használatos módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatokat az elért eredményhez tartozó pontszámokat a „Hungarofit” alapján határozzák meg.

4.4 A kollégium Pedagógiai Programja

A Ktv. 49. § szabályozza a kollégiumok Pedagógiai Programjának tartalmát, mely szerint:

„ (1) A kollégium - a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjában foglaltak alapján - pedagógiai programot készít, figyelembe véve az érdekelt iskolák pedagógiai programját.

(2) A kollégium pedagógiai programja tartalmazza:

a) a kollégium nevelési alapelveit, célkitűzéseit,

b) a tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elveit,

c) a tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, középiskolai kollégiumok esetén az önálló életkezdést elősegítő tevékenység elveit,

d) nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozók kollégiumi nevelése esetén a nemzeti, etnikai kisebbség kulturális és anyanyelvi nevelésének feladatait,

- e) a hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett felzárkóztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások tervét,
- f) a kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszereit, eszközeit, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elveit,
- g) a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységet,
- h) a kollégium hagyományait és továbbfejlesztésének tervét,
- i) az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formáit,
- k) a pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékét."

Az intézmény kollégiumának pedagógiai programja a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjában foglaltak alapján készült, figyelembe véve az érdekelt iskolák, elsősorban az anyaiskola Pedagógiai Programját és a város oktatásfejlesztési elképzeléseit.

4.4.1 Jövőkép, küldetésnyilatkozat

A Program alkotói megfogalmazzák: „Olyan kollégiumot szeretnénk kialakítani, ahol a tanulók családi légkörben, jó tárgyi feltételek között, egységes nevelési hatásrendszerben, a fiatalok aktív, alkotó részvételével készülhetnek felnőtt életükre."

Küldetésnyilatkozatukban garantálják:

- a tanulók biztonságát
- a növekvő színvonalú tanulási feltételek megteremtését
- korszerű ismereteket szerzésének elősegítését a munkaerő-piaci versenyképesség érdekében

Nevelési koncepciójuk az Önkormányzat Minőségirányítási Programjában deklarált elvárásokra és az anyaiskola Pedagógiai Programjában fellelhető nevelési elvekre épül.

4.4.2 Helyzetelemzés

A Program korrekt helyzetelemzésben mutatja be a működés belső és külső feltételrendszerét. A belső feltételrendszer keretében részletesen elemzik a tárgyi környezet állapotát, a működési feltételrendszerben található hiányosságok pótlásának lehetőségeit. A szükséges felújításokat a fontosságuk sorrendjében tüntetik fel. Legfontosabbnak a vízésblokkok

felújítását, az elektromos hálózat biztonságosabbá tételét és a tetőbeázások megszüntetését tartják. Szólnak a megvalósult fejlesztésekről és a gazdálkodás feltételeiről is.

A humán erőforrás elemzése során megállapítják, hogy a kollégiumi tantestület szakos összetétele, felkészültsége, a kollégiumpedagógia iránti elkötelezettsége jó színvonalú gondoskodást biztosít tanulóink számára, de fontos a folyamatos fejlesztés. Ezen belül:

- egy fő nevelőtanár beállítását szükségesnek látják
- belső továbbképzésekkel szolgálják a szakmai és módszertani kultúra fejlődését.
- munkaközösségen belül folytatni kívánják a műhelymunkát, a tartalmi innovációt.
- folyamatosan kell értékelni kollégák teljesítményét.

A tanulói összetétel elemzése rámutat, hogy tanulóik hatvannégy településről érkeznek és mindannyian lányok. A Pedagógiai Program összeállításakor kiemelt figyelmet fordítottak a rendkívül heterogén összetételű tanulói struktúrára.

A működés külső feltételrendszerét a törvényi háttér, a városi oktatáspolitikai koncepció és a régió gazdasági helyzete határozza meg.

4.4.3 A kollégium céljai, nevelési alapelvei

Legfontosabb alapelvekként:

- a tanulók iránti felelősséget, bizalmat, szeretetet és tapintatot
- az alapvető erkölcsi normák betartását
- az emberi és szabadságjogok, a gyermekeket megillető jogok érvényesítését
- a tanulók öntevékenységet, önszerveződé képességét emelték ki.

Hosszú távú cél a küldetésnyilatkozatban már megfogalmazott „minden diáknak a tanuláshoz szükséges feltételek biztosítása oly módon, hogy tanulóink valamennyien eljussanak a sikeres munkába álláshoz szükséges érettségi, illetve szakma megszerzéséhez.” Ezt a tanulói lemorzsolódás csökkentésével és a kollégium tanulmányi eredményének emelésével szeretnék elérni.

4.4.4 A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei

A kollégista tanulók napi életének szervezésében fontos, hogy a tevékenységek belső arányai a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak. Ezért a szervezésben aktívan részt vesznek a diákok is. Gondot fordítanak a tanulók mindennapi élettel kapcsolatos ismereteinek elsajátítására, a közösségi élet normáinak betartására.

A kollégium a szülővel és az iskolával együttműködve járul hozzá ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be tanulmányait.

A szabadidős tevékenységek szervezésének a szabad választás élménye, a napi tevékenységek okozta feszültségek oldása, az igényes szabadidő eltöltés szokásrendszerének kialakítása a legjellemzőbb alapelve.

4.4.5 A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, az önálló életkezdést elősegítő tevékenység elvei

A tanulók fejlesztésének elvei között hangsúlyos szerepet kap a diákok testi, lelki, szociális fejlesztése, a tehetségek felismerése és kibontakoztatása, és az érdeklődés, felfedezés vágyának kialakítása.

A tehetséggondozás elvei közül legfontosabb az iskolákkal együttműködve a kiemelkedő képességű tanulók gyorsabb haladásának biztosítása. A felzárkóztatás során alapelv a tanulók tudásában meglévő színvonalkülönbség mérséklése.

A pályaválasztást, az önálló életkezdést elősegítő tevékenység elvei között fontos a szakmák megismerésének, a választott pályára való felkészülésnek a lehetősége, valamint az önálló tájékozódás, mérlegelés, álláskeresés képességének kialakítása.

A művelődési és a sportolási tevékenység szervezésének elvei között az ízlésformálás és az aktív részvétel fontosságát hangsúlyozzák a művészetek és a sport területén.

4.4.6 A kollégium pedagógiai tevékenységszerkezete

A kollégiumi nevelő-oktató munka céljára hétfőtől csütörtökig heti négy teljes munkanap áll rendelkezésre, pénteken a diákok hazautaznak. Az időkeretet hatékonyan kell tervezni, hogy a nevelőmunka eredményessége biztosítható legyen. A kollégiumi délutánt órarendszerűen szervezik meg.

A fejezetben azt a tevékenységszerkezetet mutatják be, amely a nevelési alapelvek megvalósulását teszi lehetővé. Tartalmaz kötött tevékenységeket, kötetlen időkeretben végzett tevékenységeket és irányított tevékenységeket. A kötött tevékenységek keretében hetente egy kötelező csoportfoglalkozás van különböző tartalmakkal:

- Tanulásmódszertan
- Önismeret, pályaválasztás
- Művészet és információs kultúra
- Környezeti nevelés
- Életmód, életvitel, háztartási ismeretek
- Egyén és közösség
- Magyarország, nemzeti lét, európaiság

A kötetlen időkeretet a diák mindenkor egyéni belátása szerint tölt el. Az irányított tevékenységek a nevelési elvekhez igazodó választható tevékenységek.

Az időkeretek felhasználása a Ktv. 53. § (7)-(8) bekezdése szerint történik.

A fejezetben részletesen bemutatják a feladatok és tevékenységkategóriák célját, feladatait, fejlesztési követelményeit, az évfolyamokra lebontott témákat a hozzájuk tartozó tartalommal és óraszámmal.

4.4.7 A gyermek-és ifjúságvédelemmel kapcsolatos pedagógiai feladatok, tevékenységek

A tevékenység célja a nehéz élethelyzetbe került fiatalok, veszélyeztetetté vált diákok megbélyegzésmentes segítése, irányítása. A feladatokat és a hozzájuk kapcsolódó tevékenységeket felsorolás szerűen jelenítik meg. Az 1. számú mellékletben foglalt kérdőív vélhetően a hátrányos helyzet felmérésére irányul, de erre nem látható utalás a programban. **A téma fontossága szükségessé teszi, hogy a feladatokhoz konkrét tevékenységeket rendeljenek felelőssel és határidővel.**

4.4.8 A kollégium hagyományait és továbbfejlesztésének tervét „A kollégium önálló arculatának továbbfejlesztése” fejezetben fogalmazzák meg.

Az arculatteremtés érdekében a meglévő értékekre támaszkodva, még tudatosabban és szakszerűbben kívánják végezni tevékenységeiket. Ennek érdekében a tantestület meghatározta belső fízparancsolatát.

4.4.9 A Gondoskodás és szocializáció

A Gondoskodás és szocializáció fejezet az egészségvédelemmel foglalkozik, melyben a célmeghatározás után ismét a felsorolás szintjén fogalmaznak meg feladat és tevékenységformákat. ***Itt is célszerű lenne a konkrét feladatokhoz konkrét tevékenységeket rendelni felelőssel és határidővel.***

4.4.10 A diákönkormányzat tevékenységrendszere

A fejezetben részletesen ismertetik a kollégiumi diákönkormányzat szerveződésének elveit, a létrehozott diák-önkormányzati szervek és választott tisztségviselők működésének fórumait, feladatait, jogköreit, kötelelességeit.

4.4.11 A pedagógiai értékelés

A pedagógiai értékelés fejezetben azokat a terveket, elképzeléseket mutatják be, amelyek a jövőben egyrészt a kollégium munkájának partnerek általi értékelésére szerveződnek, másrészt a diákok tanulmányi és közösségi munkájának értékeléséről szólnak.

4.4.12 A szülő, a kollégista és a pedagógus együttműködésének formái

A szülőket minden részletre kiterjedően tájékoztatják:

- megkapják a kollégiumi dokumentumokat
- a pedagógiai program erre a célra készült kivonatát
- a házirendet – már a beiratkozáskor –
- a szakköri és tanfolyami lehetőségek listáját.

A tanévkezdés előtti nap valamennyi kollégista beköltözik, s a szülőknek megtartják az első tanévnyitó szülői értekezletet. A szülők megismerkednek az év főbb eseményeivel, célkitűzéseivel.

Az osztályfőnökök megismerhetik tanítványaik elhelyezési körülményeit, szobatársait. A nevelőtanárok folyamatosan tájékozódnak az iskolákban a diákok tanulmányi előmeneteléről, esetleges magatartási problémáiról.

Az egyes szaktanárok véleményét kikérik a tanulók sikeres előmenetele érdekében.

A nevelőtanárok az iskolai fogadóórákon rendszeresen részt vesznek. Telefonon bármikor felvilágosítást adnak az érdeklődő szülőknek, tanároknak.

4.4.13 A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékéhez a 2. számú mellékletben fellelhetőek adatok, de ez inkább a Helyzetelemzés részeként értelmezhetően az aktuális állapotot mutatja be. Az iskola felszereltségének ütemezéséhez kapcsolódik a kollégium eszközbeszerzésének terve.

Nem tartalmazza a Kollégium Pedagógiai Programja a 49.§ d) és e) pontjai által előírt nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozók kollégiumi nevelése esetén a nemzeti, etnikai kisebbség kulturális és anyanyelvi nevelésének feladatait, és a hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett felzárkóztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások tervét. Ezeket pótolni szükséges.

4.5 Intézményi Minőségirányítási Program (Iskola)

1993. évi LXXIX. Ktv. A működés rendje 40.§ alapján:

„(11) Az intézményi minőségirányítási program határozza meg az intézmény működésének hosszútávra szóló elveit és a megvalósítását szolgáló elképzeléseket. Az intézményi minőségirányítási programban meg kell határozni az intézmény működésének folyamatát, ennek keretei között a vezetési, tervezési, ellenőrzési, mérési, értékelési feladatok végrehajtását.”

A Kossuth Zsuzsa Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium a törvényben foglaltaknak megfelelően elkészítette Intézményi Minőségirányítási Programját külön az iskolára és a kollégiumra nézve. A két dokumentum egymással szorosan összefügg, és mindkettő Eger Megyei Jogú Város Önkormányzati Minőségirányítási Programjára épül.

A Program alkotói a bevezetésben felvázolják az intézmény minőségirányítási munkájának előzményeit. Az első minőségfejlesztő team 2003-ban alakult. Megismerkedtek az EFQM rendszer alapjaival, melynek módszereit alkalmazzák ma is, a teljes körű intézményértékelések alkalmával.

Bemutatják a Pedagógiai Programból már ismert hitvallást, mely szerint céljuk: hogy a társadalmi igényekhez alkalmazkodni tudó gyermekközpontú- iskolát hozzanak létre. S ebben az iskolában minden tanár és diák személyiségéhez közelálló feladatot kapjon, a képességfejlesztő tevékenységek között megtalálja a számára legkedvezőbbet. Harmonikus együttműködésben folyjon a munka a szülő, az egyéb partnerek, pedagógus és gyermek között. A tanulói ifjúság otthon érezze magát az iskolában, élhessen jogaival.

Szólnak az Intézményi Minőségirányítási Program szerepéről, és lehetséges hasznáról az iskola életében.

A 2008-as szakértői vizsgálat alátámasztja, hogy az Intézmény Minőségirányítási Program általában segíti a Pedagógiai Programban megfogalmazott célok megvalósulását.

4.5.1 Helyzetelemzés

A helyzetelemzésben bemutatják röviden az intézmény történetét, a jelenlegi infrastrukturális, tárgyi és személyi feltételrendszert és annak fejlesztési lehetőségeit.

Megjelenik programjukban a fenntartói Önkormányzati Minőségirányítási Program (továbbiakban: ÖMIP) kivonata, amely tartalmazza az intézményre nézve releváns elvárásokat. Erre építve, a benne foglaltakkal összhangban készült az Intézményi Minőségirányítási Program, (továbbiakban: IMIP).

4.5.2 Minőségpolitika

Minőségpolitikai nyilatkozatában az intézmény megfogalmazza legfontosabb feladatait, és deklarálja az iskola nyitottságát. A minőségpolitika fontos eleme, hogy:

- az iskolai nevelő-oktató munka eredményeként kreatív, kommunikatív, művelt állampolgárokat képezzen
- az értékek közvetítése a tananyagon, a személyes példamutatáson alapuljon
- a szakképzésükben a munkaerő-piaci igényekhez rugalmasan alkalmazkodó ismereteket közvetítsenek
- korszerű egészségügyi, szociális és informatikai ismeretekkel rendelkező tanulókat képezzenek.

Kinyilvánítják, hogy az iskola dolgozói elkötelezettek a minőségi munka, a folyamatos intézményfejlesztés, a partnerközpontú működés és a környezettudatosság iránt.

Az iskolai minőség célokat mérhetően, számszerűsített indikátorként határozzák meg Pl.:

- a végzős tanulók (beleértve az érettségizőket és a szakképző évfolyamon végzőket) legalább 35 % -a jelentkezzen felsőoktatási intézménybe
- a tanulói elégedettségmérés minden kérdésben legalább 60 %-ot mutasson iskolaátlagban
- a dolgozói elégedettségmérés a minőségirányítási rendszer 100 %-os ismertségét és legalább 75 % -os elfogadottságát jelezze.
- a szakmai végzettséget szerzett tanulók 80 % -a szakmán belül helyezkedjen el. A szakmai képzések kínálata folyamatosan bővüljön.

4.5.3 A vezetés felelőssége elkötelezettsége, minősége

A fejezet bemutatja a szervezet vezetésének kulcsszerepét a minőség elérésében. Ennek megvalósulása érdekében:

- az intézmény vezetése kinyilvánította elkötelezettségét a minőség, a minőségfejlesztés terén
- betartja az intézmény működését szabályozó külső és belső jogrendszert, szabályozók előírásait
- elkészítette az intézmény küldetésnyilatkozatát, Pedagógiai Programját

- ezt megfelelő időközönként felülvizsgálja - éves munkatervét, minőségpolitikáját és a minőségpolitikai célokat
- kinevezte az iskola minőségügyi vezetőjét és létrejött a minőségfejlesztési csoport, melynek tagjai jól reprezentálják az intézmény összetételét. A vezető főiskolai minőségbiztosítási szakértői képesítéssel rendelkezik.
- elkészíti az intézményi és munkatársi értékeléseket, szükséges beavatkozásokat kezdeményez
- biztosítja mindezekhez a szükséges erőforrásokat.

A vezetés munkamegosztása, vezetési struktúrája garanciája a minőségi működésnek. A jogi megfelelés elérésében az intézményvezetés fontosnak tartja, hogy az iskola életét szabályozó dokumentumok, törvények, különböző szintű rendeletek, a fenntartó, vagy az intézmény belső szabályozói, minden kolléga számára hozzáférhetőek legyenek, azokat mindenki ismerje meg, munkaköri feladatuk ezek betartása és betartatása. Ennek rendje a Mellékletek között található.

A minőségirányítási rendszer működésének szervezeti háttereként kezdeményezték, és folyamatosan szervezik az új munkaformákat, amelyekben multi-diszciplináris teamekben próbálják szervezni a tanári közösség munkáját.

A hagyományos munkaközösségi keret mellett a minőségi körök válnak az intézményben dominánssá.

4.5.4 Tervezés, szervezés

A tervezés során megkülönböztetik a stratégiai és az éves tervezés folyamatát. A stratégiai tervezést intenzív, közös folyamatként kezelik, melynek része:

- az iskola társadalmi jövőképeinek megfogalmazása
- az intézmény küldetésének és értékeinek megfogalmazása
- a belső és külső környezet elemzése
- a környezetelemzés és a jövőkép alapján felmerülő stratégiai kérdések megfogalmazása, stratégiai prioritások felállítása
- a részstratégiák kidolgozása
- a stratégiai teendők ütemtervének felállítása.

A tervezés felelőse az iskola igazgatója.

Táblázatba szerkesztve tartalmazza az IMIP a stratégiai és az éves tervezés dokumentumait, a felülvizsgálatok időpontját és a felelősöket.

Feladatként jelölik meg a stratégiai tervezés folyamatának leírását, az operatív tervezés kidolgozását, a tervezési szintek meghatározását. Folyamatszabályozások még nem készültek ezekre a területekre, ezeket célszerű lenne ütemezni az IMIP működtetése, megvalósítása során.

Az iskolában a szervezés legfontosabb területei:

- az iskola zökkenőmentes munkavégzésének megszervezése
- a vezetők munkájának megszervezése
- a nevelőtestület tevékenységének koordinálása
- a tanulók foglalkozásainak megszervezése.

A szervezés során kívánatosnak tartják, hogy csökkentsék a vezetők és a vezetési lépcsők számát.

4.5.5 Ellenőrzés, értékelés

Lényegének az összehasonlítást, a tényleges helyzet összevetését határozták meg a szervezet célkitűzéseire képest.

Célja, hogy:

- az eredményekből következtetéseket vonjanak le
- a feltárt tényeket elemezzék, és felhasználják.

Az ellenőrzéssel a hatékony működést kívánják segíteni, a tények okait keresik, s ez lehetővé teszi a hiányok pótlását, a hibák kijavítását. Az intézményi ellenőrzési rendszer táblázatos formában, jól követhetően meghatározott. Gyakorlati valóra váltását az éves ellenőrzési terv alapján végzi a vezetés.

Az intézményi minőségirányítási program a törvénynek megfelelően tartalmazza az intézményben vezetői feladatokat ellátók, továbbá az alkalmazottak teljesítményértékelésének szempontjait és az értékelés rendjét azzal, hogy a teljesítményértékelés kiválóan alkalmas, alkalmas, kevésbé alkalmas, illetve alkalmatlan eredménnyel zárulhat.

Részletes, alaposan kidolgozott a teljesítményértékelési rendszer. Táblázatos formában, áttekinthetően tartalmazza az egyes munkakörökre vonatkozó

értékelés területeit, alapelveit, módszereit, gyakoriságát, a folyamat lépéseinek leírását, dokumentálását, a minősítés számszerű mutatóit. Az egyes pedagógusokról első alkalommal, majd az azt követően készülő értékelést adatbázisba kívánják rendezni, amely lehetővé teszi a pedagógus teljesítményének nyomon követését, egyben a trend vizsgálatát és elemzését.

A rendszer kidolgozottsága megfelelő, azonban a gyakorlatban még nem történt meg az alkalmazása.

Az intézményben azonosított kulcsfolyamatokat tartalmazó felelősségi mátrix tartalmazza az ellenőrzési és értékelési rendszer folyamatait is. **Ez alapja lehet a későbbiekben a kulcsfolyamatok szabályozásának.**

Az intézményvezetés tartsa szem előtt, hogy a Teljesítményértékelés bevezetése a 2008/2009-es tanévtől hatályos, gyakorlatban történő alkalmazása szükséges!

4.5.6 A minőségirányítási program rögzíti a teljes körű intézményi önértékelés periódusát, módszereit és a fenntartói minőségirányítási rendszerrel való kapcsolatát.

A teljes körű önértékelés periódusát az intézmény két éves gyakorisággal határozta meg. Módszerként az EFQM modellt alkalmazzák. Az EFQM európai minőségfejlesztési rendszer magyar szakképzési változatának modellje kilenc kritériumból áll. Az egyes kritériumok specifikációkat tartalmaznak. Az egyes specifikációk szerinti értékelést az adottságok és eredmények oldalon végzik. Az osztályozást interjúk és kérdőívek alapján a megválasztott, felelősséggel és jogkörrel felruházott minőségfejlesztési team végzi. Végeztek önértékelést 2005-ben, 2007-ben, és folyamatban van a 2009-ben történő mérés. Az önértékelést partneri igény és elégedettség mérés előzi meg, melynek eredményei adatokat szolgáltatnak az önértékeléshez. Az önértékelés periódusa összhangban van a fenntartó által négyévente végzendő teljes körű intézményértékeléssel. Az önértékelés elemzése során levont következtetések összefoglaló fejlesztési javaslatok formájában fogalmazódnak meg az intézményvezetés felé.

A következő tanév Munkatervében az Összefoglaló alapján készíti el a team az Intézkedési tervet, amely a javasolt beavatkozásokat a következő csoportosításban tartalmazza:

- igazgatói utasítással megoldható feladatok
- fejlesztő tevékenységet igénylő feladatok
- az adott tanévben elvégezhető feladatok
- következő tanévre áthúzódó feladatok.

Az összefoglaló kitér a trendek vizsgálatára is.

Az Összefoglaló jelentés az Intézkedési terv, a félévi tantestületi értekezleten kerül a tantestület elé megvitatásra, jóváhagyásra. Az IMIP Mellékletei között szerepeltetik az EFQM alapú teljes körű intézményi önértékelés kilenc kritériumának kérdőíveit.

A 2005-ben és a 2007-ben készült önértékelés eredményeit mutatja az alábbi táblázat:

Vizsgálandó területek	Eredmények (%)	
	2005	2007
1. A vezetők irányító tevékenysége	55,7	60
2. Elgondolás, fejlesztési program (Stratégia)	74,8	84,8
3. A munkatársak vezetése	62,7	68,5
4. Forrásgazdálkodás	62,7	72,8
5. Értékteremtő pedagógiai folyamatok	54,6	70,6
6. A felhasználók, megrendelők elégedettsége	51,4	73,3
7. A munkatársak elégedettsége	56,4	58,7
8. Társadalmi hatás	70,7	70,8
9. Eredmények, távlati kilátások	55,6	81
Összesen	58,4	71,7

A minőségfejlesztési rendszer működtetése a TISZK minőségirányítási rendszerével összhangban történik. A TISZK -kel kapcsolatos működés vizsgálata is az önértékelés területei közé tartozik. A folyamatos koordináció

melletti kiegészítő feladat például az intézményi mérések összehangolása, közös fejlesztés, elektronikus adatkezelés, stb.

4.5.7 Az országos mérés és értékelés eredményeinek figyelembe vétele

Az IMIP tartalmazza az országos kompetencia mérések eredményeinek figyelembevételéről szóló fejezetet. A benne foglaltak viszont kimerülnek a törvényi szabályozás átfogalmazásában és általánosságokat tartalmaznak. Mivel az intézmény tanulói tanulmányi eredményeinek javítása kiemelt feladatként jelenik meg minden intézményi dokumentumban, szükséges a terület pontos, konkrét folyamatának, eljárásainak, lépéssorának, kidolgozása. A fenntartó az intézményével pályázatot nyújtott be 2008-ban tanácsadó igénybevételére az eredmények javításához. A tanácsadóval való közös munka során vélhetően kidolgozott (ki, mit, mikor, mivel, hogyan?) rendszerű intézkedési tervet, célszerű szerepeltetni az IMIP -ben.

4.5.8 Partnerkapcsolatok

Az intézmény a korábbi törvényi előírásoknak megfelelően az IMIP -ben szabályozta a partnerközpontú működés alapvető követelményeit:

- a partnerazonosítás
- a partneri adatbázis frissítését
- a partnerkapcsolatok irányítása
- kommunikáció a partnerekkel
- panaszkezelés
- partneri mérések
- az eredmények visszacsatolása

A partnerközpontú működés a PDCA ciklusnak megfelelően megvalósul az intézményben.

Az IMIP felülvizsgálata a törvényi változásokhoz igazodva megtörténik, legutóbb 2008-ban történt korrekció.

4.6 Intézményi Minőségirányítási Program (Kollégium)

A Kossuth Zsuzsa Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium IMIP -jében érintőlegesen fellelhetők elemek a kollégiumra nézve, de a kollégium kidolgozta saját, specifikált IMIP -jét is 2007-ben. Ez természetesen szorosan összefügg az anyaintézmény Programjával és a fenntartói Program tartalmával.

A Minőségirányítási Program bevezető gondolatai a kollégiumi pedagógiai-szakmai munka fejlesztésének fő irányait fogalmazzák meg.

- a gondoskodáshoz kapcsolódó funkciók erősítését
- az értékteremtés fejlesztését
- a képességek létrehozását
- az emberi erőforrás kibontakoztatását
- igazságosabb, élet közelebb pedagógia megteremtését

a tanulók állapotának, igényeinek, a köztük lévő különbségeknek a figyelembevételével.

A minőségügyi fogalmak értelmezése után a minőségbiztosítás funkcióját határozzák meg.

Tartalmazza a Program a Fenntartói ÖMIP kollégiumokra vonatkoztatott kivonatát, ez adja az alapját a kollégiumi dokumentum tartalmának.

A Kollégium Pedagógiai Programjának Küldetésnyilatkozata az IMIP -nek is szerves része, ezt követi a Pedagógiai Programból már szintén ismert Helyzetelemzés rövid bemutatása.

4.6.1 A kollégiumi minőségpolitika

A fejezetben azok a célok és elvek kapnak hangsúlyt, amelyek speciálisan a kollégiumra vonatkoznak. A legfontosabb alapelvek:

1. Biztosítani minden diák számára a kulturált lakhatási és ellátási feltételeket, a személyes élettér kialakításának lehetőségét.
2. Szem előtt tartani az egyes tanulók saját fejlődési ütemét.
3. Esélyegyenlőséget biztosítani a kis és nagy településről érkezett tanulók között.
4. A pedagógiai folyamatnak a diák is alanya, s e tekintetben az egyenrangúság elvét figyelembe kell venni.
5. Építő jelleggel együttműködni az iskolákban tanító tanárokkal és a

szülőkkel.

6. A kollégiumi nevelőmunkát állandóan át kell, hogy hassa a következetesség elve, az igényesség, a határozott követelmények és elvárások támasztása a diákokkal szemben.

Minőségcél: A kollégium nevelőmunkájának célja olyan értékek közvetítése és megerősítése, amelyek egyrészt a diákok személyiségére, tanulmányi eredményeire, másrészt a tanulókon keresztül azok családjára, szűkebb és tágabb társadalmi környezetére is pozitív hatást gyakorolnak.

Kinyilvánítják, hogy a kollégium dolgozói elkötelezettek a minőségi munka, a folyamatos intézményfejlesztés, a partnerközpontú működés iránt. Az intézmény céljainak elérésében érvényesíti a:

- diákközpontúságot
- szabadságot
- teljesítményt
- társadalmi értékeket.

Speciális célok:

- A diákok szeressenek kollégisták lenni.
- A tanulói elégedettségmérés minden kérdésben legalább 60 %-ot mutasson kollégiumi átlagban.
- Balesetmentes, esztétikus, fejlesztő hatású környezet létrehozása és fenntartása
- Kollégiumunk népszerűsítése, vonzóvá tétele legyen mindenki számára kiemelten fontos.
- Javuljanak a szülők elégedettségi mutatói.

4.6.2 Vezetés, elkötelezettség, felelősség

A kollégium vezetője tagja az iskolavezetésnek, ahol képviseli a kollégiumot. A fejezetben meghatározzák a kollégiumvezető feladatait, a jogi követelmények teljesítésében, a jogszabályok hozzáférhetővé tételében, a kollégiumi dokumentumok kiadása és kezelése kérdésében. Megfogalmazzák a közlönyökre és szabályzatokra vonatkozó előírásokat, a különböző jogszabályok elérési útját és rendjét.

4.6.3 Tervezés

A stratégiai tervezés folyamata, az intézményi stratégia /a pedagógiai program/ kialakítása, a kollégium működtetésének legalapvetőbb feladata.

Célja: az intézmény hosszú távú – a küldetés teljesülését elősegítő, a külső és belső környezet változásaihoz, valamint a fenntartó aktuális elvárásaihoz igazodó – üzemeltetésének tudatos megalapozása oly módon, hogy a vezető és a nevelőtestület által közösen kialakított jövőkép – mint fő stratégiai cél – egyértelműen meghatározott rövidtávú akciósorozatok láncolataként, később a legoptimálisabb mértékben megközelíthető legyen.

Az éves munkaterv készítésének folyamata az intézményi stratégia, vagyis a Pedagógiai Program célkitűzéseinek lebontása konkrét éves feladatokra.

Meghatározza az intézmény előtt álló egy tanévre szóló feladatokat, különös tekintettel a nevelőmunka feladataira, a tanév rendjére, a minőségfejlesztés feladataira, a gazdálkodási tevékenységre, valamint az ellenőrzésekre és értékelésekre.

Az éves munkatervnek tartalmaznia kell a tanév feladatait a fő területeken olyan részletességgel, határidőkkel és felelősökkel, hogy annak alapján a nevelőtanárok el tudják készíteni munka-és nevelési terveiket.

A tervezéshez rövid, közép és hosszútávra szóló feladatokat határoznak meg, melyek megvalósításának alapvető szinterei

- szilenciumok
- csoportos és egyéni foglalkozások
- felzárkóztató foglalkozások
- a differenciált képességfejlesztések
- korrepetálások
- diák önkormányzati tevékenységek
- kollégiumi rendezvények

4.6.4 A vezetői ellenőrzés, mérés és értékelés rendszere

A szakmai program megvalósításának nyomon követése, az intézmény belső és külső megfelelésének vizsgálata. Ehhez meghatározzák a belső és külső

környezet elvárásait, a mérés, ellenőrzés célját, irányát, módszereit, felelőset, gyakoriságát. Ezt átlátható, rendszerezett táblázatba foglalták.

A mérések rendszeréhez hasonló szerkezetű táblázat készült.

A partneri igény-és elégedettség mérés folyamata a partnerként azonosított körből a szülők, a diákok, a pedagógusok és a nem pedagógus alkalmazottak, valamint a társintézmények igényeinek, elvárásainak és elégedettségének rendszeres vizsgálatával, összehasonlító adatok gyűjtésével foglalkozik. Biztosítja, hogy az igények, elvárások, elégedettség és elégedetlenség feltárása rendszeres legyen, és szabályozottan történjen.

Rendszeres és szabályozott a kapcsolattartás az iskola igazgatójával, a pedagógusokkal, szülőkkel, diákokkal, fenntartóval.

A Mellékletek tartalmazzák a partneri igény-és elégedettségmérés eljárásrendjét, a feldolgozás rendjét, és a partneri kérdőíveket is. **A partnerközpontú működés nagyon alaposan szabályozott.**

A pedagógusok teljesítményértékelési rendszere nem lelhető fel a kollégium Minőségirányítási Programjában. Az Iskola IMIP -je részletesen kidolgozott, specifikált értékelési szempontrendszert tartalmaz a pedagógusokra nézve, de kollégiumi pedagógusokra vonatkozó specifikáció ebben sem található. Ezt pótlólag szükséges kidolgozni.

Az 1. számú Melléklet tartalmazza a teljes intézményi önértékeléskor a kollégiumban vizsgált területeket. Ezek:

- A kollégiumvezető tevékenységének értékelése
- A kollégium működését jellemző legfontosabb adatok
- A nevelő és oktató munka feltételeinek alakulása
- A tanítási-tanulási folyamat eredményességének mutatói
- A személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos nevelői tevékenység jellemzői
- A kollégiumi közösség, a diákönkormányzat fejlesztése
- A gyermek-és ifjúságvédelmi tevékenység jellemzői
- A pedagógusok felkészültsége és munkája.

4.7 Esélyegyenlőségi Intézkedési terv

A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek oktatási sikeressége érdekében minden települési önkormányzatnak, illetve intézményfenntartói társulásban, vagy (többcélú) kistérségi társulásban fenntartott közoktatási intézmények esetén a társult önkormányzatoknak együttesen ki kell dolgoznia Települési Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervét. Az intézkedési tervet össze kell hangolni a település közoktatási intézményeinek működését és pedagógiai munkáját szabályozó dokumentumokkal, az önkormányzati intézkedési tervvel (a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 105.§-a alapján), és önkormányzati minőségirányítási intézkedési tervvel. Ennek megfelelően a közoktatási intézmények is elkészítik Esélyegyenlőségi intézkedési terveiket.

A szándékok, célkitűzések kidolgozása során érvényesíteni kell, hogy az Intézményi Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv alapvető célja, a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülése. Az oktatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl célul kell kitűzni az esélyteremtést, támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében.

Az Intézményi Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv Tartalma:

1. Bevezetés
2. Helyzetelemzés
3. Célmeghatározás
4. Akcióterv
5. Megvalósítást segítő egyéb programok
6. Kockázatelemzés
7. Konzultáció, monitoring és visszacsatolás
8. Kötelezettségek és felelősségi körök
9. Érvényesülés, módosítás
10. Elfogadás módja és dátuma, esélyegyenlőségi szakértő ellenjegyzése

A Kossuth Zsuzsa Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium 2008-ban az előírásoknak megfelelően elkészítette Intézményi Esélyegyenlőségi Intézkedési

tervét. A dokumentum igazodik az intézmény Pedagógiai Programjában foglaltakhoz és a Fenntartó Önkormányzat oktatási koncepciójához.

4.7.1 Helyzetelemzés

A helyzetelemzés a 2008.10.01. adatok alapján történt. A Helyzetelemzésben a kitöltött adattáblák adatai alapján

- elemzik a tanulói összetételt
- vizsgálják a nevelés és oktatás eredményességére vonatkozó adatokat
- vizsgálják az oktatás nevelés feltételeit
- az intézmény Pedagógiai Programját és oktatási, nevelési gyakorlatát
- az iskola szakmai és társadalmi környezetének kapcsolatrendszerét
- megfogalmazzák alapelveiket
- bemutatják az együttműködési formákat

Kulcsfontosságú terület számukra az esélyteremtés. Feladatuknak tartják, hogy egyenlő esélyeket teremtsenek az iskolában valamennyi tanulónak.

4.7.2 Cél

A Köznevelési Intézményi Esélyegyenlőségi Intézkedési tervük alapvető célja a törvényben is meghatározott szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülése. Az intézmény szolgáltatásaihoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl célul tűzik ki az esélyteremtést, a támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálását:

- a beiratkozásnál, felvételinél
- tanításban, ismeretközvetítésben
- a gyerekek egyéni fejlesztésében
- az értékelés gyakorlatában
- tanulói előmenetelben
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében
- a továbbtanulásban, pályaorientációban
- a humánerőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében
- a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel,

segítőkkal, a szakmai és társadalmi környezettel

4.7.3 Kötelezettségek és felelősség

A fejezetben megfogalmazódnak a cél érdekében felvállalt kötelezettségek és megnevezik a kötelezettségek teljesítéséért felelős személyeket is. A fejezet alpontjaiban meghatározzák a megvalósítást segítő egyéb programokat:

- A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló tevékenységek
- A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő tevékenységek
- A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek
- A hátrányos helyzetű, veszélyeztetett tanulók problémáinak kezelése
- A tanulók fejlődését veszélyeztető okok feltárása, megelőzése, megszüntetése
- A tanulói személyiségfejlesztés megvalósításával kapcsolatos feladatok
- A tanítási órák
- A tanórán kívüli tevékenységek
- A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek
- A tehetség és képesség kibontakoztatását szolgáló tevékenységek területén

A hátrányos helyzetű, veszélyeztetett tanulók problémáinak kezelése alfejezetben leírják a hátrányos helyzet (HH) felismerésének szükségességét és módját, de nem térnek ki a halmozottan hátrányos helyzet (HHH) felismerésére, kiszűrésének eljárására, a tanulók nyilvántartására és gondozására. Ezt a hiányosságot pótolni szükséges. Az adattáblák adatai között sem, és a helyzetelemzésben sem szerepeltek halmozottan hátrányos helyzetű tanuló. Tekintve a HH tanulók magas arányát, valószínűleg, hogy nincs közöttük HHH tanuló.

A tanórán kívüli tevékenységek taglalása során megfogalmazódik, hogy a tanulmányi kiránduláson, valamint a szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az intézmény Pedagógiai Programjában az említett színterek a tanórán kívüli közösségfejlesztés és személyiségfejlesztés eszközeiként szerepelnek, megvalósításukat nem lehet a szülőre hárítani. Szükséges a dokumentumok közötti ellentmondás megszüntetése.

4.7.4 Akcióterv

Az akcióterv szerkezete, megállapításai korrektek, biztosítják a megvalósulás mérhetőségét, tartalmazzák a számszerűsített indikátorokat, meghatározzák a szükséges humánerőforrást.

A helyzetelemzés megállapításai között szereplő: Tanórán kívüli programokon alacsony részvétel és ennek növelésére tett intézkedés csak akkor valósítható meg, ha feloldják a Pedagógiai Program és az Esélyegyenlőségi Terv fentebb említett ellentmondását.

4.7.5 Megvalósítás

Tervezett a megvalósítás, meghatározott a monitoring és a nyilvánosság biztosítása, valamint a folyamat közbeni konzultáció és visszacsatolás módja is. A kockázatelemzést a Szankcionálás fejezet tartalmazza. A dokumentumot ellátták a szükséges záradékokkal.

5. SWOT tábla a Kossuth Zsuzsa Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium szakmai ellenőrzése alapján

5.1 Erősségek

- Az intézmény bázisintézmény az egészségügyi szakképzés területén a térségben.
- A Pedagógiai Program az iskola stratégiai dokumentumaként meghatározza a nevelés, a tanítás-tanulás folyamatának helyi pedagógiai elveit, tanterveit, gyakorlatát, működésének feltételeit, átfogja az iskola működésének minden területét.
- A közösen kitűzött célok tantestületi elfogadottsága magas, a célok kialakításakor megtörténik a megfelelő bevonás.
- A vezetőség támogatja a pedagógusok innovatív törekvéseit, a továbbképzéseken való részvételt, új módszerek megismerését.
- A tanárok többsége kiemelt figyelmet fordít a tanulókkal való egyéni bánásmódra, foglalkozásra.
- A 2008-as kompetenciamérésen a szakiskolai tanulók matematikából kevéssel, szövegértésből lényegesen az országos szakiskolai átlag fölött teljesítettek.
- Az emelt szinten érettségi vizsgát tett tanulók vizsgaeredménye javul.
- A szakmai vizsgák vizsgaeredménye az iskolában folyó szakképzés magas követelményszintjét igazolja.
- A gyakorlati oktatás képzési programjai és értékelési rendszere összehangolt az intézmény és a külső gyakorlóhelyek között.
- A Pedagógiai Programjának, Minőségirányítási Programjának, Esélyegyenlőségi Programjának tartalma, szellemisége megfelel a fenntartói elvárásoknak.
- Az intézmény kollégiumának Pedagógiai Programja figyelembe veszi az érdekelt iskolák, elsősorban az anyaiskola Pedagógiai Programját és a város oktatásfejlesztési elképzeléseit.
- Az Intézmény Minőségirányítási Programja, mely az iskolai minőség célokat mérhetően, számszerűsített indikátorként határozza meg, segíti a Pedagógiai Programban megfogalmazott célok megvalósulását.
- A hagyományos munkaközösségi keret mellett a minőségi körök és a team munka válik az intézményben dominánssá.
- Részletes, alaposan kidolgozott a teljesítményértékelési rendszer.

- A teljes körű önértékelést az intézmény két éves gyakorisággal végzi az EFQM modellt alkalmazásával
- Az önértékelés elemzése során levont következtetések alapján fejlesztési javaslatok, intézkedési tervek készülnek.
- A partnerközpontú működés szabályozott.
- A szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülése jellemző.
- A szakterülethez igazodóan magasan kvalifikált a Gyermek és Ifjúságvédelmi felelős.
- Az intézmény tanügyi dokumentáció precíz, szabályszerű.
- Az oktatási munkát rendszergazda és oktatás technikus, a kollégium munkáját logisztikus segíti.
- Az épületek és az infrastruktúra megfelel a vállalt feladatnak és a tanulói létszámnak.
- Használják az intézményben a TISZK által megkövetelt elektronikus naplót.
- A drámacsoport működése elismert a városban.

5.2 Fejlesztendő területek

- A Pedagógiai Programban a pedagógiai alapelvek, célok, feladatok eszközök, eljárások rendszerre alakítása.
- Az iskolai és a kollégiumi Pedagógiai Programokban a tevékenységek megvalósulásához sikerkritériumok, felelősök, határidők rendelése.
- A szakképzésben a beszámíthatóság és az átjárhatóság feltételeinek részletes szabályozása.
- A bukások számának további csökkentése, kiemelten a 12. évfolyamon.
- A hiányzások és az osztályozatlan tanulók számának csökkentése.
- A tanulók által matematikából nyújtott teljesítmények további növelése.
- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kiszűrése, nyilvántartása és segítése.
- A Kollégium Pedagógiai Programjában a hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett felzárkóztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások tervének kidolgozása.
- A kidolgozott a teljesítményértékelési rendszer működtetése a gyakorlatban.
- Az országos mérés és értékelés eredményeinek figyelembe vételére konkrét folyamat, eljárások, lépéssorok kidolgozása az IMIP-be.

- A kollégiumi pedagógusok teljesítményértékelési rendszerének kidolgozása és működtetése.
- A pedagógus továbbképzéseken való részvételnek az intézményi stratégiai célokhoz való igazítása.
- A kötelezettségvállalások naprakész nyilvántartásának megvalósítása a fedezetihiány elkerülése érdekében.
- A teljes elektromos hálózat felújítása.
- A közoktatási törvény 48. §-nak (2) pontja alapján a testnevelés tantárgy heti kötelező óraszám 2,5 óra. Ennek beépítése a helyi tantervbe.
- Az ifjúságvédelmi felelős túlóraszámának a feladatellátáshoz való arányosítása.

5.3 Lehetőségek

- Az intézmény adminisztrációs feladataihoz tartozó minimális létszám bővítése.
- A kollégiumi ellátásba bevont tanulók számának növelése.
- A teljes elektronikus napló rendszerre történő átállás.
- Eredményesebb lehet a kevesebb, az intézményi stratégiához jobban illeszkedő pályázat benyújtása.

5.4 Veszélyek

- A vizsgált intézmény a szakképzés területén létszámadatait tekintve nem meghatározó a többi szakképzőhöz viszonyítva.
- A fenntartó által engedélyezett szakképző osztályokba történő beiskolázás egyre nehezebb feladat.
- Egy szakmában átlagosan 35 tanulót képeznek.
- A 2008-as kompetenciamérésben a szakközépiskolai tanulók elmaradtak az országos átlagtól matematikából és szövegértésből is.
- A szakképzésre jellemző óraadók magas számából adódó kockázatok.
- A szakképzésben a kapható nyomtatványok nem alkalmasak a moduláris szerkezetű szakképzés dokumentálására.
- Az egri Markhot Ferenc Kórház működtetőjének váltása körül kialakult helyzet a tanulás rendjének megszervezésében növekvő nehézséget okoz.

- 2009. februárjában a tárgyi eszközbeszerzés értéke már eléri a 2008-as érték közel 40%-t.

6. Összegzés

A Kossuth Zsuzsa Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium a megye, a térség legfontosabb egészségügyi szakképzést folytató intézménye.

Az intézmény épületei és infrastruktúrája megfelelő, a nevelő-oktató munkához szükséges eszközök és felszerelések az intézményben többségében rendelkezésre állnak. A fenntartó és az intézmény közös és folyamatos feladata a karbantartás, az elhasználódott eszközök cseréje, és a „napi” kis értékű eszközigény –lehetőség szerinti – teljesítése.

Az iskolavezetés szakmailag jól felkészült, innovatív, az iskola fejlesztésén dolgozó csapat. Az intézmény igazgatójának munkáját 3 igazgatóhelyettes (általános, szakmai, kollégiumvezető) és a gyakorlati oktatásvezető segíti.

Az intézményben az alábbi munkaközösségek működnek:

- Társadalomtudományi munkaközösség
- Természettudományi munkaközösség
- Idegen nyelvi munkaközösség
- Személyiségfejlesztő munkaközösség
- Szakmai munkaközösség
- Testnevelés munkaközösség
- Kollégiumi munkaközösség

A nevelőtestület stabil, régóta együtt dolgozó közösség. A pedagógusok engedélyezett létszáma 2009. január 1-én: 47 fő. A teljes munkaidőben foglalkoztatottak száma: 41 fő. Az óraadók száma magas (34 fő), jellemzően a szakképzésben dolgoznak. Többségében a speciális végzettséget (orvosi, jogász) igénylő ismereteket oktatják.

A nem pedagógus munkatársak engedélyezett létszáma 2009-ben: 18 fő. A betöltött álláshelyek száma 18, teljes foglalkoztatásban alkalmaznak 14 főt, részfoglalkozásban pedig 4,5 főt. Közülük igen jelentős az iskolatitkár leterheltsége.

Az iskola vonzáskörzete Eger és főként Heves megye, a tanulók túlnyomó többsége szociokulturális hátránnyal érkezik az iskolába. A közoktatási szakaszban a tanulók létszáma 2008-ra stabilizálódott. A fenntartó által engedélyezett szakképző osztályokba történő beiskolázás egyre nehezebb feladat, az egészségügyben zajló társadalmi változások miatt az ágazat vonzóereje lecsökkent. Az egy szakmában oktatott tanulók számának átlaga 35 fő, ez az országos átlag alatt van. Javasoljuk ennek indokoltságának elemzését.

Az iskola tanulóinak összlétszáma az első félév zárásakor 582 fő. Az **1 pedagógusra jutó tanulók száma: 12,4 fő.** (Ha az összes engedélyezett pedagógus létszámból levonjuk a kollégiumban foglalkoztatott pedagógusok létszámát, ez a szám **14,55**-re módosul.)

A tantestület és a diákok kötődése erős az iskolához, több olyan pedagógus is van, aki egykor itt szerzett szakmai képesítést. A kitűzött stratégiai célok tantestületi elfogadottsága magas.

A vezetőség támogatja a pedagógusok innovatív törekvéseit, a továbbképzéseken való részvételt. A nagyszámban hátrányos helyzetű tanulókat fogadó intézménynek előnyben kellene részesítenie a kompetenciaalapú oktatáshoz kapcsolódó továbbképzéseket, illetve az új pedagógiai, módszertani ismeretek elsajátítását.

A hagyományos munkaközösségi keret mellett a minőségi körök és a team munka is meghatározóvá vált az intézményben. Részletesen kidolgozott teljesítményértékelési rendszerrel rendelkeznek, de gyakorlatban való működtetése még előttük álló feladat.

A tantárgyfelosztása adatait vizsgálva az alábbiakat állapíthatjuk meg:

- az osztályok száma 20,5,
- a fenntartó a kötelezően előírtnál 10,4%-os többletórát finanszíroz,
- a heti összeses túlórák száma az engedélyezett heti órászám 14,4 %-a.

A személyi anyagok, a tanügyi nyilvántartások vezetése megfelelő. A hagyományos nyilvántartások mellett az idei tanévtől a TISZK által előírt elektronikus naplót is vezetik.

A tanulók által elért eredmények vizsgálata alapján a legfontosabb megállapítások az alábbiak:

- ha a gimnáziumi osztályok eredményeit önmagukhoz viszonyítva nézzük, - egy kivételével - egyre javuló értékeket kapunk,
- a szakközépiskolai évfolyamokon az osztályok adatait követve megállapítható, hogy a 10. évfolyamra az átlagok minden osztályban jelentősen visszaestek, majd a 11. évfolyamon javulnak, néhol jelentős lemorzsolódás mellett,
- soknak mondható a bukott tanulók száma, még akkor is, ha a tanulók többsége 1-1 tantárgyból bukik és a bukások száma a 9-10. évfolyamhoz képest a 11. és a 12. évfolyamra mérséklődik,
- a szakiskolai tanulóknál magas az igazolt és az igazolatlan hiányzás, és ezzel összefüggésben viszonylag magas az osztályozatlan tanulók száma is,
- a leggyengébb eredményeket matematikából érték el a tanulók. Vonatkozik ez az év végi osztályzatokra csakúgy, mint az érettségi vizsgák eredményeire. A sikertelen vizsgák többsége is ebből a tantárgyból született,
- a többi kötelező érettségi vizsgatantárgy általában stabilan 3,- feletti vizsgaeredményeket hoz.
- a 2008-as kompetenciamérésnél az intézmény gimnáziumi és szakközépiskolai osztályainak eredményei a hasonló típusú iskolák országos átlagai alatt maradnak,
- a szakiskolai osztály matematikából kevéssel, szövegértés tekintetében lényegesen az országos szakiskolai átlag fölött teljesített.
- a szakmai képesítő vizsgák eredményei az intézményben folyó szakképzés magas színvonalára és követelményszintjére utalnak.

Az intézmény tanórán kívüli tevékenysége sokszínű. A tanárok többsége kiemelt figyelmet fordít a tanulókkal való egyéni bánásmódra, a felzárkóztatásra. A tanulók eredményesen vesznek részt városi és megyei szervezésű versenyeken. Az intézmény egyik büszkesége a drámacsoport, amelynek jelenleg 44 diák a tagja.

A gyermekvédelmi feladatokat magasan képzett szakember végzi. Munkáját szeptember óta pszichológus is segíti. Mintaszerű az intézmény Gyermek- és

ifjúságvédelmi munkájának dokumentációja, ugyanakkor hiányzik a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók nyilvántartása.

A kollégiumi férőhelyek száma: 150 fő, a tanulói létszám jelenleg: 139 fő. A kihasználtság több mint 90%-os. A jelenlegi tanulócsoportok száma: 6, pedagógusok száma: 7 fő.

A kollégium tárgyi feltételei folyamatosan javulnak. A kollégiumban a tanuláshoz a körülmények megfelelőek. A hozzáadott pedagógiai érték a kollégiumi tanulóknál kedvezően alakulnak, ezért is látszik indokoltnak a kollégiumi ellátásba bevont tanulók számának növelése.

Az intézmény kapcsolatrendszere rendkívül sokrétű, tagja az Egri TISZK-nek.

Az intézmény a versenyképességének megőrzése, a fenntarthatóság és a fejlesztés biztosításához jó kapcsolatot ápol a médiával, jelentős PR tevékenységet folytat a térségben és igen aktív pályázati tevékenységet folytat. A jövőben eredményesebb lehet a kevesebb, az intézményi stratégiához jobban illeszkedő pályázatokban való részvétel.

A Kossuth Zsuzsa Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium részben önállóan gazdálkodó intézmény. Az intézmény 2008. évi kötelezettségvállalásai meghaladták az előirányzott költségvetési keretszámokat. 2009. februárjában a tárgyi eszközbeszerzés értéke már eléri a 2008-s érték közel 40%-t. Az intézmény bevételei többségében a módosított előirányzatnak megfelelően alakultak.

Az intézmény alapidokumentumainak elemzése alapján a következő megállapításokat tehetjük:

- Az intézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott feladatok koherensek az Alapító Okirat tartalmával.
- A Pedagógiai Programjának tartalma, szellemisége megfelel a fenntartói elvárásoknak.

- A Pedagógiai Program összhangba kell hozni az intézmény Esélyegyenlőségi programjában, és a Gyermek- és Ifjúságvédelem munkatervében foglaltakkal.
- Az intézmény kollégiumának pedagógiai programja a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjában foglaltak alapján készült, figyelembe véve az érdekelt iskolák, elsősorban az anyaiskola Pedagógiai Programját és a város oktatásfejlesztési elképzeléseit.
- Nem tartalmazza a Kollégium Pedagógiai Programja a nemzeti, etnikai kisebbség kulturális és anyanyelvi nevelésének feladatait, és a hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett felzárkóztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások tervét.
- Az intézmény a törvényben foglaltaknak megfelelően elkészítette Intézményi Minőségirányítási Programját külön az iskolára és a kollégiumra nézve. A két dokumentum egymással szorosan összefügg, és mindkettő Eger Megyei Jogú Város Önkormányzati Minőségirányítási Programjára épül.
- Az intézményben azonosított kulcsfolyamatokat tartalmazó felelősségi mátrix tartalmazza az ellenőrzési és értékelési rendszer folyamatait is. Ez alapja lehet a későbbiekben a kulcsfolyamatok szabályozásának.
- Az IMIP tartalmazza az országos kompetencia mérések eredményeinek figyelembevételéről szóló fejezetet. A benne foglaltak viszont kimerülnek a törvényi szabályozás átfogalmazásában és általánosságokat tartalmaznak. Mivel az intézmény tanulói tanulmányi eredményeinek javítása kiemelt feladatként jelenik meg minden intézményi dokumentumban, szükséges a terület pontos, konkrét folyamatának, eljárásainak, lépéssorának, kidolgozása.
- A pedagógusok teljesítményértékelési rendszere nem lelhető fel a kollégium Minőségirányítási Programjában. Az Iskola IMIP –je részletesen kidolgozott, specifikált értékelési szempontrendszert tartalmaz a pedagógusokra nézve, de kollégiumi pedagógusokra vonatkozó specifikáció ebben sem található.

- A hátrányos helyzetű, veszélyeztetett tanulók problémáinak kezelése alfejezetben leírják a hátrányos helyzet (HH) felismerésének szükségességét és módját, de nem térnek ki a halmozottan hátrányos helyzet (HHH) felismerésére, kiszűrésének eljárására, a tanulók nyilvántartására és gondozására.

7. Ajánlások

Az előző fejezetekben leírtakkal összhangban az alábbi ajánlásokat fogalmazzuk meg:

7.1 Javasoljuk az intézmény stratégiai céljainak megfelelő profiltisztítás végrehajtását az alábbi területeken

- a preferált pedagógus-továbbképzések,
- a pályázatokon való részvétel.

7.1.1 A kompetenciaalapú oktatáshoz kapcsolódó, az új pedagógiai eljárásokat és módszereket bemutató pedagógus-továbbképzéseken való részvétel kiemelt támogatásával, az itt elsajátítottak oktató-nevelő munkába történő beépítésével, a gyengébb képességű és a nagyszámú hátrányos helyzetű tanuló körében végzett oktató-nevelő munka még hatékonyabbá válhat.

7.1.2 Az intézmény igen széleskörű pályázati tevékenységének racionalizálásával felszabadulhatnak olyan erőforrások, amelyek más feladatok, pl. az igazán fontosnak tartott pályázatok sikeres megvalósításához mozgósíthatóak.

7.2 Indokoltnak tartjuk a szakképzés képzési szerkezetének, az oktatott szakmáknak, a szakmák számának a felülvizsgálatát. Nem a szakmák számának feltétel nélküli csökkentését javasoljuk. De célszerűnek látjuk - a munkaerőpiac, a fenntartó, az intézmény belső (tanárok, tanulók és szülők) és a legfontosabb külső partnerei igényeinek, a rendelkezésre álló erőforrásoknak valamint a szakképzés egyéb feltételeinek (beiskolázási gondok, óraadók, gyakorlati képzőhely) a figyelembe vételével - az oktatott szakmák újragondolását. Ennek eredményeképpen kialakulhat egy - a tanulók számára továbbra is vonzó- kisebb kockázatot tartalmazó szakmaszerkezet.

7.3 Az intézmény példaértékű dokumentációval és részletes szabályozásokkal rendelkezik

- a pedagógusok teljesítményértékelés
- a gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység területén.

A szabályozások megvalósítását, a működtetés eredményességét segítheti az alábbi két pontban foglaltak gyakorlatba történő beépítése.

7.3.1 A pedagógus teljesítményértékelés kialakított rendszerének bevezetése és eredményes működtetése az intézmény jogszabályban előírt

kötelezettsége. Szükséges a rendszer kiegészítése a kollégiumi nevelőkre vonatkozó értékeléssel. Az eredményes működtetés alapján az intézmény jó eséllyel vehet részt motivációs célra kiírt központi pályázaton.

7.3.2 A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység még eredményesebbé tétele érdekében indokolt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos intézményi feladatok rendszerbe való beillesztése. Az iskola eredményes feltáró munkája eredményeképpen az érintett tanulók többlettámogatásra is jogosultakká válhatnak.

7.4 Az intézmény alapidokumentumainak részletes elemzése során feltártuk azok hiányosságait és az esetleges ellentmondásokat. Ajánljuk, hogy a szükséges kiegészítések és felülvizsgálatok elvégzéséhez készüljön ütemterv, amely tartalmazza a vállalható határidőket.

8. Mellékletek

1. táblázat - A szakmai alapozó képzés városi adatai

Intézmény	Egészségügy	Egyéb szolgáltatások	Elektro-technika	Élelmiszeripar	Építészeti	Raipar	Gépezet	Informatika (szóftver)	Kereskedelem-marketing	Könyvkiadás	Közgazdaság	Közlekedés	Mezőgazdaság	Vendéglátás-idegenforgalom	Végösszeg
Andrássy György Közgazdasági Szakközépiskola		151							141		362				654
Arany János Általános Iskola és Szakiskola													36		36
Bornemissza Gergely Szakközép-, Szakiskola és Kollégium			11		128	45	106			41		72			403
Egri Agrárképzésért Alapítvány Európai Szaktudás Szakiskolája													26		26
Egri Kereskedelmi, Mezőgazdasági, Vendéglátóipari Szakközép-, Szakiskola és Kollégium		295		105					255				86		741
Gimnázium, Informatikai, Közgazdasági, Nyomdaipari Szakközépiskola és Szakiskola								57							57
KONTAWIG Műszaki és Üzlet tudományi Szakképző							80								80
Kossuth Zsuzsa Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium	316														316
Móra Ferenc Általános Iskola és Előkészítő Szakiskola						31									31
Neumann János Középiskola és Kollégium								21			368				389
Szent Lőrinc Vendéglátó és Idegenforgalmi Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium		333							128						461
Wigner Jenő Műszaki, Informatikai Középiskola és Kollégium			48				119	31						304	502
Végösszeg	316	779	59	105	128	76	305	109	524	41	730	72	148	304	3696

2. táblázat - A szakképző évfolyamok városi adatai

Intézmény	Egészségügy	Egyéb szolgáltatások	Elektrotechnika	Elektronika	Élelmiszeripar	Építészet	Faipar	Gépeszet	Informatika (szoftver)	Kereskedelem-marketing	Könyvüipar	Közgazdaság	Mezőgazdaság	Művészet, közműv., kommunik.	Oktatás	Szociális szolgáltatások	Ügyvitel	Vendéglátás-idegenforgalom	Végösszeg
Andrássy György Közgazdasági Szakközépiskola										77		55							132
Arany János Általános Iskola és Szakiskola											6		13						19
Bornemissza Gergely Szakközép-, Szakisk. és Koll			54			126	51	146			7								384
Egri Kereskedelmi, Mezőgazdasági, Vendéglátóipari Szakközép-, Szakiskola és Koll.					95					166			53					266	580
Eszterházy Károly Főiskola Gyakorló Általános Iskola, Középiskola és AMI														104			5		109
Európai Üzleti Ismeretek Szakközépiskolája		88								62				12				44	206
Eventus Üzleti, Művészeti Szakképző Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Koll.										12				140					152
Gárdonyi Géza Ciszterci Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium									8						10				18
Gimnázium, Informatikai, Közgazdasági, Nyomdaipari Szakközépiskola és Szakiskola									26										26
KONTAWIG Műszaki és Üzlet tudományi Szakképző			27					75											102
Kossuth Zsuzsa Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium	104															74			178
Neumann János Középiskola és Kollégium									50										50
Szent Lőrinc Vendéglátó és Idegenforgalmi Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium		66								5								194	265
Wigner Jenő Műszaki, Informatikai Középiskola és Kollégium								154	27										181
Végösszeg	104	154	81	95	126	51	375	111	322	13	55	66	256	10	74	5	504	2402	

3. táblázat - A hasonló méretű intézmények szakképzési létszámadatai

Intézmény neve	Település	Szakképzési létszám	Oktatott szakmák száma	Szakképzési átlaglétsszám
Pécsi Szociális és Egészségügyi Szakképző Iskola	Pécs	468	7	67
Kanizsai Dorottya Egészségügyi Szakképző Iskola és Gimnázium	Budapest IV. kerület	401	3	134
Budapesti Szolgáltató- és Kézművesipari Szakképző Iskola	Budapest VIII. kerület	395	3	132
Bókay János Humán Kéttannyelvű Szakközépiskola, Szakiskola és Gimnázium	Budapest VIII. kerület	361	6	60
Ferenczi Sándor Egészségügyi Szakközépiskola	Miskolc	345	5	69
Kossuth Zsuzsanna Gimnázium, Egészségügyi és Könnyűipari Szakképző Iskola	Szeged	287	3	96
Dienes László Gimnázium és Egészségügyi Szakképző Iskola	Debrecen	272	2	136
Semmelweis Ignác Humán Szakképző Iskola és Gimnázium	Budapest XIX. kerület	268	1	268
Szent-Györgyi Albert Egészségügyi és Szociális Szakképző Iskola és Kollégium	Kecskemét	217	5	43
Egészségügyi és Szociális Szakközép- és Szakiskola és Alternatív Gimnázium	Szolnok	205	4	51
Bugát Pál Egészségügyi és Környezetvédelmi Szakképző Iskola	Székesfehérvár	197	3	66
Szent-Györgyi Albert Középiskola	Szombathely	164	4	41
Zay Anna Gimnázium, Egészségügyi Szakközépiskola és Kollégium	Nyíregyháza	146	2	73
Tolna Megyei Önkormányzat Szent László Egységes Középiskolája	Szekszárd	128	2	64
Szigeti-Gyula János Egészségügyi Szakképző Iskola	Kaposvár	126	2	63
Arany János Gimnázium, Egészségügyi Szakképző és Közgazdasági Szakközépiskola	Berettyóújfalu	124	1	124
Kossuth Zsuzsa Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium	Eger	104	3	35
Lorántffy Zsuzsanna Szakközépiskola,	Dunaújváros	101	2	51

Szakiskola és Kollégium				
Jókai Mór Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium	Kazincbarcika	95	2	48
Deák Ferenc és Széchenyi István Szakközép- és Szakiskola	Zalaegerszeg	91	2	46
Asbóth Sándor Térségi Középiskola, Szakiskola és Kollégium	Keszthely	84	1	84

4. táblázat - A hasonló méretű egészségügyi szakképzéssel foglalkozó intézmények pedagógus-létszám adatai

Intézmény neve	teljes munkaidős		óraadó		rész munkaidős		ÖSSZESEN
	gimnázium, szakközépiskola, szakiskola	szak- képző évf.	gimnázium, szakközépiskola, szakiskola	szak- képző évf.	gimnázium, szakközépiskola, szakiskola	szak- képző évf.	
	KI SZ ¹		KI SZ		KI SZ		
Arany János Gimnázium, Egészségügyi Szakképző és Közgazdasági Szakközépiskola	4	7		4		3	21
Bókay János Humán Kéttannyelvű Szakközépiskola, Szakiskola és Gimnázium	43	11			9	2	74
Budapesti Szolgáltató- és Kézművesipari Szakképző Iskola				7		3	37
Bugát Pál Egészségügyi és Környezetvédelmi Szakképző Iskola	23	9	7	2	2	1	78
Dienes László Gimnázium és Egészségügyi Szakképző Iskola						2	56
Egészségügyi és Szociális Szakközép- és Szakiskola és Alternatív Gimnázium		11		1			21
Ferenczi Sándor Egészségügyi Szakközépiskola	52	27		7			86
Kánizsai Dorottya Egészségügyi Szakképző Iskola és Gimnázium	28	1		1	1		31
Kossuth Zsuzsa Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium	16	4	8	4	2	1	70
Kossuth Zsuzsanna Gimnázium, Egészségügyi és Könyvűipari Szakképző Iskola	31	13	9		6	1	60
Lorántffy Zsuzsanna Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium	3	26			2		31
Pécsi Szociális és Egészségügyi Szakképző Iskola		1	35			13	62
Semmelweis Ignác Humán Szakképző Iskola és Gimn.	23	7	6	1	2		47

¹ KI: közismereti tantárgyakat oktató tanár; SZ: szakmai tárgyakat oktató tanár

Szent-Györgyi Albert Eügyi és Szociális Szakképző Isk. és Kollégium	23	4	8					1			36
Szent-Györgyi Albert Középiskola			3			16					19
Szent-Györgyi Albert SZKI, Szakiskola és Kollégium	15	11	1					2	1		30
Zay Anna Gimnázium, Egészségügyi SZKI és Kollégium	25	1	7	3		29		3		1	69

5. táblázat – Az intézmény helyiségei

Az intézmény helyiségei:	Száma:
Irodák	9
Osztályterem	17
Szakterem, ebből:	16
Informatika	2
Anatómia (biológia):	1
Kémia	1
Fizika	1
Idegen nyelvi	3
Csoportterem	1
Demonstrációs	7
Szerlár	2
Könyvtár	1
Stúdió	1
Rendszergazda helyisége	1
Diákügyeleti fülke	1
Büfé	1
Lőtér	1
Étterem	1 (közös használatú)
Tornaterem	1 (közös használatú)

6. táblázat –Az intézmény tanulóinak létszámadatai

Feladatellátási hely	évfolyam	2006/2007 ²	2007/2008 ³	2008/2009
Gimnázium	9	34	31	-
	10	33	29	22
	11	33	25	31
	12	31	35	28
Gimnázium Összesen		131	120	81
Szakiskola	9	30	30	30
	10	30	30	25
	11	51	23	59
	12	22	42	14
Szakiskola Összesen		133	125	128
Szakközépiskola	9	62	69	67
	10	69	71	70
	11	58	62	68
	12	61	54	57
	13	73	31	60
	14	39	61	23
	15	37	21	28
Szakközépiskola Összesen		399	369	373
Teljes tanulói létszám		663	614	582

² KIR-STAT adatok alapján

³ KIR-STAT adatok alapján

7.táblázat - Tanulói létszámok és elért eredmények a 2008/2009. tanév első félévében

Feladatellátási hely	Évfolyam	Osztályok száma	Tanulmányi átlag	Bukások száma (fő)
Gimnázium	9	-	-	-
	10	1	3,19	5
	11	1	3,58	7
	12	1	3,8	6
Gimnázium Összesen		3	3,53	18
Szakiskola	9	1	3,2	7
	10	1	3,67	6
Szakiskola Összesen		2	3,43	13
Szakközépiskola	9	2	3,09	20
	10	2	2,94	18
	11	2	3,56	8
	12	2	3,32	8
Szakközépiskola Összesen		8	3,22	54